

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรม ประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

การประเมินโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11
5. เพื่อประเมินผลกระทบของโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

2. วิธีการประเมินโครงการ

- 2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
 - 2.1.1 พระวิทยากรจำนวน 2 รูป
 - 2.1.2 ผู้บริหาร จำนวน 5 คน
 - 2.1.3 ครูผู้รับผิดชอบโครงการครูที่ปรึกษาและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมย่อยในโครงการรวมทั้งหมดจำนวน 94 คน
 - 2.1.4 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ จำนวน 320 คน
 - 2.1.5 นักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ปีการศึกษา 2557จำนวน 320 คน รวมกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 741 คน
- 2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.2.1 แบบสอบถาม ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายโรงเรียน ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

2.2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม /เพียงพอของปัจจัยนำเข้าในกิจกรรมย่อย 4 กิจกรรม ในด้าน บุคลากร งบประมาณ สถานที่วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ

2.2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการด้านการจัดการเรียนรู้ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ที่เป็นกัลยาณมิตร และ กิจกรรมพื้นฐานตามแนววิถีพุทธ

2.2.4 แบบประเมินผลผลิตของโครงการที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการพัฒนาตามหลักทฤษฎี 4 ในพัฒนาการ 4 ด้าน คือ พัฒนาการทางกาย ด้านพัฒนาการทางสังคม พัฒนาการทางจิตและพัฒนาการด้านปัญญา

2.2.5 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการต่อผู้ปกครอง ชุมชน วัด และโรงเรียน ได้แก่ ประโยชน์และผลดีของการดำเนินการตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ที่มีต่อบ้าน วัด โรงเรียน

2.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของการใช้ภาษาและรูปแบบของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) นำมาปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

2.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของโรงเรียน ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน และหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน นำไปให้พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการซึ่งเป็นครูในโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ทั้งหมด จำนวน 94 คน ตอบแบบสอบถาม

2.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ของโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ นำไปให้พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ทั้งหมด จำนวน 101 คน ตอบแบบสอบถาม

2.4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อประเมินประสิทธิภาพกระบวนการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี นำไปให้พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ทั้งหมด จำนวน 101 คน ตอบแบบสอบถาม

2.4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินผลผลิตของโครงการเกี่ยวกับพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการพัฒนาตามหลักทฤษฎี 4 ในพัฒนาการ 4 ด้าน คือ พัฒนาการทางกาย พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านจิตใจและ พัฒนาการด้านปัญญา นำไปให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมย่อยในโครงการ ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ทั้งหมด จำนวน 94 คน ผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 320 คน รวม 741 คน ตอบแบบสอบถาม

2.4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นผลกระทบของการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ที่มีต่อบ้าน วัด โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อบันทึกการรวบรวมข้อมูลโดยใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ คือ พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมย่อยในโครงการซึ่งเป็นครูในโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ทั้งหมด จำนวน 94 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 320 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 320 คน รวม 741 คน ตอบแบบสอบถาม ตอบแบบสอบถาม

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สรุปผลการประเมิน

3.1 ผลการประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ของโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ตามความคิดเห็นของ พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมย่อยในโครงการและครูที่ปรึกษา พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวง นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 11 นโยบายของโรงเรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าด้านความเหมาะสมและพอเพียงเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ และการบริหารจัดการตามความคิดเห็นของ พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและครูที่ปรึกษาซึ่งหมายถึงครูทั้งหมดในโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ว่า

3.2.1 ปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านบุคลากร ในภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับมากจำนวน 2 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมาก 2 รายการในระดับมากที่สุด จำนวน 7 รายการและเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 9 ผู้บริหาร /ครู/นักเรียนมีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาตนเองและดำเนินชีวิตที่ด้งาม ความสอดคล้องในระดับ มากที่สุด

3.2.2 ปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคาร ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มากที่สุด มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 1 รายการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 9 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 7 จัดประดิษฐ์ฐานพระพุทธรูปประจำโรงเรียนและประจำห้องเรียนเหมาะสม ความสอดคล้องในระดับ มากที่สุด

3.2.3 ปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านงบประมาณในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มากที่สุด มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 2 รายการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 5 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 5 งบประมาณการจัดกิจกรรมเข้าค่ายธรรมะเพียงพอและเหมาะสม ความสอดคล้องในระดับ มากที่สุด

3.2.4 ปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มากที่สุด มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 4 รายการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 8 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 8 มีการกำหนดพระวิทยากรและบุคลากรภายนอก เพื่อให้เป็นวิทยากรเสริมอย่างเหมาะสม ความสอดคล้องในระดับ มากที่สุด การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวม พบว่าความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมย่อยในโครงการแต่ละพระวิทยากร ในโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ของโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ในปีการศึกษา 2557 ทั้ง 4 ด้านในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ อันดับที่ 1 ด้านที่ 2 ด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ อันดับที่ 2 ด้านที่ 3 ด้านงบประมาณ อันดับที่ 3 ด้านที่ 1 ด้านบุคลากร อันดับที่ 4 คือ ด้านที่ 4 ด้านบริหารจัดการ รวม ความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมย่อยในโครงการแต่ละพระวิทยากรในโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ของโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ในปีการศึกษา 2557 ทั้ง 4 ด้าน ในระดับ มากที่สุด

3.3 ผลการประเมิน ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) ตามความคิดเห็นของ พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและครูที่ปรึกษาซึ่งหมายถึงครูทั้งหมดในโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ พบว่า

3.3.1 กระบวนการดำเนินงาน ของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้าน การจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มากที่สุด มีความ

เหมาะสมในระดับปานกลางจำนวน 1 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 5 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 13 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 15 มีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมผลการพัฒนาตามหลักทฤษฎี 4 (กาย สติ จิต ปัญญา) ความสอดคล้องในระดับ มากที่สุด

จุดเด่น จุดด้อย และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการวิถีพุทธ ด้านการจัดการเรียนรู้ มีจุดเด่น คือ โรงเรียนนิมนต์พระสงฆ์หรือเชียววิทยากรมาสอนพุทธศาสนานักเรียน สม่ำเสมอ โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรอบด้านอย่างสมดุล สมบูรณ์ทั้งกาย ความประพฤติ จิตใจและ ปัญญา และมีการส่งเสริม ขกย่อง เชิดชู ผู้ทำดี เป็นประจำ จุดด้อยของโครงการพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยหลักธรรม และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนอยู่เสมอยังไม่เหมาะสม และไม่ต่อเนื่อง ซึ่งควรดำเนินการปรับปรุง แก้ไข โดยการฝึกให้นักเรียนแสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยหลักธรรม และผลิต จัดหา และใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตลอดจนสื่อเทคโนโลยีในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนสนใจการเรียนและได้เรียนอย่างมีความสุขอยู่เสมอ

3.3.2 กระบวนการดำเนินงาน ของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรม ประเพณี ด้าน กระบวนการดำเนินงาน ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มากที่สุด มีความเหมาะสมในระดับมากจำนวน 1 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 9 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 15 ส่งเสริมให้ครู นักเรียน ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ความสอดคล้องในระดับ มากที่สุด

จุดเด่น จุดด้อย และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขของกระบวนการดำเนินงานด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ที่เป็นกัลยาณมิตร จุดเด่น คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูและนักเรียนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูและนักเรียน ที่ช่วยส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเป็นคนดีเกิดความภาคภูมิใจในการทำมาดี ส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ของผู้เรียน จุดด้อยของโครงการ คือ โรงเรียนมีการประสานงานและประชาสัมพันธ์ เชิญชวน ขอความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดกิจกรรมตามแนววิถีพุทธ ยังไม่ต่อเนื่องและทั่วถึง ปรับปรุงแก้ไขโดยการวางแผน ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ และดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิญชวน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อ ประสานความร่วมมือในการจัดกิจกรรมตามแนววิถีพุทธอย่างทั่วถึง

3.3.3 กระบวนการดำเนินงาน (Process) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านกิจกรรมพื้นฐานตามแนววิถีพุทธ ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด มีความเหมาะสมในระดับมากจำนวน 1 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 9

รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 9 ส่งเสริม ปฏิบัติกิจกรรมพระพุทธศาสนาอย่างเห็นคุณค่า รู้เข้าใจเหตุผล ความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

จุดเด่น จุดด้อย และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขของโครงการด้านกิจกรรมพื้นฐานตามแนววิถีพุทธ วิถีธรรม มีจุดเด่น คือ ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมและเห็นคุณค่าในการรักษาและสืบทอดพระพุทธศาสนา ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมประจำวันและประจำสัปดาห์ตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี อย่างต่อเนื่องเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ร่วมกับวัด ผู้ปกครองและชุมชนอยู่เสมอ เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึกในการ รักษาศาสนาพุทธให้คงอยู่ต่อไป นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลในชุมชนทำให้เกิดสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง บ้าน วัด และ โรงเรียน จุดด้อยคือ การจัดกิจกรรมเสริมเนื้อหาสาระตามหลักสูตรยังไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่ง ควรปรับปรุงแก้ไขโดยการประชุมวางแผนการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานอย่างชัดเจนและกำกับ ติดตามการดำเนินการจัดกิจกรรมให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในสิ่งที่ควรปรับปรุงของโครงการ คือ การสวดมนต์ไหว้พระและการทำสมาธิได้ เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาจิตใจของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพควรจัดอย่างต่อเนื่อง สถานที่ทำ กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระยังไม่เหมาะสม เวลาทำสวดมนต์ไหว้พระ ทำสมาธินักเรียนจะร้อน ทำให้ไม่ค่อย มีสมาธิ ดังนั้นหลังจากมีการปรับเปลี่ยนเวลาและปรับปรุงสถานที่ในการทำกิจกรรมแล้วจะทำให้นักเรียนมี ความพร้อมและตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมมากขึ้น

3.3.4 การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) ในปีการศึกษา 2557 ตามความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและพระวิทยากร รวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ที่เป็นกัลยาณมิตร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและ พระวิทยากร มีความสอดคล้องเป็นอันดับที่ 1 ในระดับ มากที่สุด ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรมพื้นฐานตามแนววิถี พุทธ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและพระวิทยากร มีความเห็นว่ามี ความสอดคล้องเป็นอันดับที่ 2 ใน ระดับ มากที่สุด และ ด้านที่ 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นว่ามี ความสอดคล้องใน ระดับ มากที่สุด รวมทั้ง 3 ด้าน มีความคิดเห็นว่ามี ความสอดคล้องในระดับ มากที่สุด

3.4 ผลการประเมินผลผลิต (Product) ของโครงการ ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ ตาม ความคิดเห็นของ พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและครูที่ปรึกษาซึ่งหมายถึงครูทั้งหมดใน โรงเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้ปกครองนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ รวม ทั้งหมด 741 คน พบว่า

3.4.1 ผลผลิตของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้าน พัฒนาการทางกาย ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับปาน

กลางจำนวน 2 รายการ มีความเหมาะสมในระดับ มากจำนวน 1 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 3 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 5 นักเรียนดูแลร่างกายและปฏิบัติตนให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

3.4.2 ผลผลิต (Product) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรม ประเพณี ด้านพัฒนาการทางสังคม ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ มากจำนวน 9 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 1 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 7 นักเรียนได้ใช้หลักไตรสิกขาในการเรียน และการทำงาน ความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

3.4.3 ผลผลิตของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านพัฒนาการทางจิต ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ มากทั้ง 6 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 2 นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี แจ่มใส ร่าเริง เบิกบาน มีความสุขมีความเหมาะสมในระดับ มาก

3.4.4 ผลผลิตของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านพัฒนาการทางปัญญา ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง จำนวน 1 รายการ มีความเหมาะสมในระดับ มากจำนวน 8 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 2 นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี แจ่มใส ร่าเริง เบิกบาน มีความสุขใจการเรียนรู้ ความเหมาะสมในระดับ มาก

3.4.5 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product) รวมทั้ง 4 ด้าน ของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ตามความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน พระวิทยากร ผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ มีความเหมาะสมในระดับ มาก ทั้ง 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) สูงสุดเป็นด้านที่ 1 พัฒนาการทางกาย ความเหมาะสมในระดับ มาก อันดับที่ 2 คือด้านที่ 2 พัฒนาการทางสังคม ความเหมาะสมในระดับ มาก อันดับที่ 3 คือด้านที่ 4 พัฒนาการด้านปัญญา ความเหมาะสมในระดับ มาก อันดับที่ 4 คือรายการที่ 4 พัฒนาการทางจิต ความเหมาะสมในระดับ มาก

3.5 ผลการประเมินผล กระทบของโครงการ ผลการประเมินผล กระทบของโครงการ ตามความคิดเห็นของ พระวิทยากร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและครูที่ปรึกษาซึ่งหมายถึงครูทั้งหมดในโรงเรียน นักเรียน โรงเรียนสุราษฎร์ธานีรวมทั้งหมด 741 คน พบว่า

3.5.1 ผลกระทบต่อผู้ปกครอง ชุมชน (บ้าน) ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ มาก จำนวน 5 รายการ มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุดจำนวน 1 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 5 ชุมชนมีความสุขเป็นสังคมคุณภาพ เอื้ออาทรและสมานฉันท์ สามัคคีในการพัฒนาชุมชนให้เจริญ ความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

3.5.2 ผลกระทบต่อวัด ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ มาก จำนวน 3 รายการ มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุดจำนวน 2 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 4 มีการร่วมมือจัดกิจกรรมระหว่างวัด ชุมชน และโรงเรียนมากขึ้น ความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

3.5.3 ผลกระทบ ต่อโรงเรียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ มาก จำนวน 9 รายการ มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุดจำนวน 6 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 3 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันระดับต่าง ๆ และการยกย่องชมเชยมากขึ้น มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

3.5.4 ผลการประเมินผลกระทบของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน ตามความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน พระวิทยากร มีความเหมาะสมในระดับ มาก ด้านที่ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) สูงสุดเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านที่ 3 ผลกระทบต่อโรงเรียน อันดับที่ 2 คือ ด้านที่ 3 ผลกระทบต่อวัด และอันดับที่ 3 คือ ด้านที่ 1 ผลกระทบต่อผู้ปกครอง ชุมชน (บ้าน) ประสิทธิภาพผลกระทบ (Impact) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ตามความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน พระวิทยากร มีความเหมาะสมในระดับ มาก

4. อภิปรายผล

4.1 ผลประเมินบริบทของโครงการเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 11 นโยบายโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียนมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการวางแผนจัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ของโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ได้มีการศึกษากรอบนโยบายของ รัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 11 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนทั้งภายนอกและภายใน ประเมินสถานภาพของโรงเรียน เพื่อหาความต้องการจำเป็น แล้วจัดวางทิศทาง การพัฒนา กำหนดเป็นนโยบายโรงเรียนในด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนที่ชัดเจน แผนงาน โครงการ และรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการร่วมคิด ร่วมทำของคณะกรรมการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ว่าการจัดทำแผนกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม ประเมิน และจัดวางทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน

4.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมย่อยในโครงการและพระวิทยากรในโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้าน ปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ของโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ในปีการศึกษา 2557 ทั้ง 4 ด้านในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ อันดับที่ 1 ด้านที่ 2 ด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ อันดับที่ 2 ด้านที่ 3 ด้านงบประมาณ อันดับที่ 3 ด้านที่ 1 ด้านบุคลากร อันดับที่ 4 คือ ด้านที่ 4 ด้านบริหารจัดการ รวม ความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมย่อยในโครงการและพระวิทยากรในโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ของโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ในปีการศึกษา 2557 ทั้ง 4 ด้าน ในระดับ มากที่สุด เป็นการแสดงถึงความพร้อมใจ ความสามัคคีมุ่งมั่นของบุคลากรและนักเรียนในการปฏิบัติตามกิจกรรมในโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ถ้ามีการวางแผนทุกขั้นตอนอย่างชัดเจน มีการศึกษาและใช้ข้อมูล ประกอบการวางแผนทุกโครงการ จัดงบประมาณให้เหมาะสมและมีการบริหารจัดการโครงการที่ดี มีการตรวจสอบและประเมิน การปฏิบัติที่ชัดเจน เมื่อบุคลากรมีความพร้อมที่จะปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน แล้ว นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความเหมาะสม/เพียงพอในการดำเนินการตามโครงการมากขึ้น

4.3 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) ในปีการศึกษา 2557 ตามความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และพระวิทยากร รวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านที่ 2 ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ที่เป็นกัลยาณมิตร ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและพระวิทยากร มีความสอดคล้องเป็นอันดับที่ 1 ในระดับ มากที่สุด ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรมพื้นฐานตามแนววิถีพุทธ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และพระวิทยากร มีความเห็นว่า มีความสอดคล้องเป็นอันดับที่ 2 ในระดับ มากที่สุด และ ด้านที่ 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นว่ามีผลสอดคล้องในระดับ มาก รวมทั้ง 3 ด้าน มีความคิดเห็นว่ามีผลสอดคล้องใน ระดับ มากที่สุดทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความชัดเจนของ โครงการที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทุกกิจกรรม จึงมีการดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง ความสามารถในการบริหารโครงการทำให้การนิเทศ ติดตาม ดูแล และให้ขวัญกำลังใจ ในการทำงาน ทำให้เกิดความร่วมมือของคณะทำงานแต่ละโครงการและผู้เกี่ยวข้อง การประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน การหาจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละกิจกรรม และนำผลการประเมินมาปรับปรุง การปฏิบัติงานทำให้กระบวนการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งการนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ พิจารณา

หาต้นตอสาเหตุข้อบกพร่อง เป็นการแก้ไขป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีกและวางมาตรฐานใหม่ เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารโครงการ

4.4 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ

4.4.1 ด้านพัฒนาการทางกายของนักเรียน พบว่า นักเรียนแต่งกายสะอาด เรียบร้อย ถูกต้องตามกาลเทศะ ดูแลร่างกายและปฏิบัติตนให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อาทิ กิจกรรมเสริมเนื้อหาสาระตามหลักสูตร กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมประจำวันและประจำสัปดาห์ กิจกรรมวันสำคัญ และกิจกรรมพิเศษ ซึ่งมีลักษณะการจัดให้นักเรียนได้สวดมนต์ไหว้พระและนั่งสมาธิปฏิบัติธรรมทุกวันศุกร์ เข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ซึ่งกิจกรรมของโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวล้วนเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาให้นักเรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับกรอบความคิดหลักในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของกรมวิชาการ (2544 : 71) ที่กล่าวว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจะต้องใช้หลาย ๆ วิธีในลักษณะสัมพันธ์กัน คือ จะต้องค่อย ๆ ปลูกฝังทั้งทางตรงและทางอ้อม ผ่านกระบวนการทำงาน กระบวนการเรียนการสอน และการหาคำตอบให้แก่ชีวิตในสถานการณ์ ต่าง ๆ โดยเน้นกระบวนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมบนพื้นฐานที่ว่า หลักจริยธรรมสูงสุดมีหลากหลาย ดังนั้น การคิดไตร่ตรองกับเหตุผลทางจริยธรรมแล้วนำไปจัดเกลาเจียนแต่งตนเองอย่างต่อเนื่องจะสามารถพัฒนาให้เป็นคนมีคุณธรรมที่เข้าสู่ความจริงได้อย่างชัดเจน

4.4.2 ด้านพัฒนาการทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนได้ใช้หลักไตรสิกขาในการเรียนและการทำงาน ความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด มีระดับการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เช่น การจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนทุกเช้า การจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนทุกวันศุกร์ การส่งเสริมให้นักเรียนเรียนธรรมศึกษานอกจากนี้ยัง ได้ยกย่องเชิดชูเกียรติของ ครู และนักเรียน ทั้งด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

4.4.3 ด้านพัฒนาการทางจิตของนักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียน มีสุขภาพจิตที่ดี แจ่มใส ร่าเริง เบิกบาน มีความสุขในการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนา สติ สมาธิ ปัญญา ครูและนักเรียนในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน

4.4.4 ด้านพัฒนาการด้านปัญญาของนักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสม/พอเพียงอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง จำนวน 1 รายการ มีความเหมาะสม

ในระดับ มากจำนวน 8 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 1 นักเรียนมีศรัทธาและมีความเข้าใจที่ถูกต้องในพระรัตนตรัย ความเหมาะสมในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีทักษะในการศึกษาค้นคว้าสามารถประยุกต์ใช้ หลักธรรมแสวงหาความรู้ความจริง เพื่อนำมาวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองและกระบวนการ กลุ่ม มีทักษะในการคิดอย่างมีเหตุผลด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เข้าใจและรู้คุณค่าของการศึกษาความรู้ เพื่อนำมา สร้างสรรค์พัฒนางาน แก้ไขปัญหาชีวิตและการทำงานด้วยสติปัญญา เข้าใจหลักธรรมสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เหมาะสม อยู่เสมอ

4.5 ผลกระทบของโครงการ พบว่า มีผลกระทบต่อบ้าน วัด โรงเรียนและนักเรียน โดยได้รับ รางวัลและการยกย่องเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและด้านคุณธรรมจริยธรรมจำนวน หลายรายการ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผลการดำเนินงานในทุกกิจกรรมของโครงการย่อยทุกโครงการบรรลุผล สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ทำให้สามารถพัฒนานักเรียน ครู – อาจารย์ และโรงเรียน ให้มีคุณธรรมจริยธรรม คุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เชื่อมั่น และศรัทธาเลื่อมใสของชุมชน

4.5.1 ผลกระทบต่อผู้ปกครอง ชุมชน (บ้าน) พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ มาก จำนวน 5 รายการ มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุดจำนวน 1 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 5 ชุมชนมีความ สงบสุขเป็นสังคมคุณภาพ เอื้ออาทรและสมานฉันท์ สามัคคีในการพัฒนาชุมชนให้เจริญ ความเหมาะสมใน ระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ผลการดำเนินงานในทุกกิจกรรมของโครงการย่อยทุกโครงการบรรลุผล สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ จึงเป็นสาเหตุให้ บ้านและชุมชนมีสมาชิกที่เป็นคนดี ลด เล็ก ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข สมาชิกในครอบครัว/ชุมชนมีความรัก ห่วงใยเอาใจใส่บุตรหลานมากขึ้น ผู้ปกครอง/ สมาชิกในชุมชน/ ผู้นำชุมชนมีการพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครอบครัวและคนอื่น ชุมชน มีความสงบสุขเป็นสังคมคุณภาพ เอื้ออาทรและสมานฉันท์ สามัคคีในการพัฒนาชุมชนให้เจริญ

4.5.2 ผลกระทบต่อ วัด พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก มีความ เหมาะสมในระดับ มาก จำนวน 3 รายการ มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุดจำนวน 2 รายการ และเมื่อ พิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 4 มีการร่วมมือจัดกิจกรรม ระหว่างวัด ชุมชนและโรงเรียนมากขึ้น ความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ผลการดำเนินงาน ในทุกกิจกรรมของโครงการย่อยทุกโครงการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ จึง เป็นสาเหตุให้ นักเรียนและคนในชุมชนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาของวัดมากขึ้น วัด ได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากชุมชนมากขึ้น มีการร่วมมือจัดกิจกรรมระหว่างวัด ชุมชนและ โรงเรียนมากขึ้น วัดมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนจัดการศึกษาให้แก่แก่นักเรียน วัดได้ศาสนทายาทและกำลังช่วยงาน ส่งเสริมพระพุทธศาสนามากขึ้น

4.5.3 ผลกระทบต่อ โรงเรียนพบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก มีความเหมาะสมในระดับ มาก จำนวน 9 รายการ มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุดจำนวน 6 รายการ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการแล้วพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการที่ 3 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันระดับต่าง ๆ และการยกย่องชมเชยมากขึ้น มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด ซึ่งอาจเกิดจากการที่โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนอย่างมีคุณภาพ นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมและทักษะกระบวนการ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษา โรงเรียนจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมในโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี อย่างต่อเนื่อง ครูและนักเรียนเป็นกัลยาณมิตรต่อกันเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของผู้ปกครองและชุมชน

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 โครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ เป็นโครงการที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนควรนำจุดเด่นหรือความสำเร็จของการดำเนินงานไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการและรักษา มาตรฐานการปฏิบัติของโครงการไว้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติต่อไป

5.2 ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรสนับสนุนให้ครู – อาจารย์ผู้ปกครอง และชุมชน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในครอบครัว ชุมชน และสังคม เพื่อให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วม และมีกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ต่อเนื่องและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนทุกคน

5.3 รายงานผลการปฏิบัติตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ นี้ สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนนำไปประยุกต์ใช้กับการรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการที่มีลักษณะคล้ายกัน